

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

БЕКІТЕМІН

**Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры**

_____ **Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ **2015ж.**

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

КТДОМ 6308 «Қазақстанның территориялық дамуының өзекті мәселелері»

пәні

ТДМР 5 Территориялық дамуды мемлекеттік реттеу модулі

6М051000 – Мемлекеттік және жергілікті басқару
мамандығы

Инженерлік экономика және менеджмент факультеті

Кәсіпорын менеджменті кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Магистрантқа арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus)
әзірлеген: э.ғ.к., доцент Хишауева Ж.Т.

«Кәсіпорын менеджменті» кафедрасының мәжілісінде талқыланады

« ____ » _____ 20__ ж. № _____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 20__ ж.

Инженерлік экономика және менеджмент факультетінің оқу-әдістемелік
кеңесімен мақұлданады

« ____ » _____ 20__ ж. № _____ хаттама

Төрайымы _____ « ____ » _____ 20__ ж.

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні: Хишаева Жанат Тулегеновна – э.ғ.к., доцент, КМ каф. меңгерушісі.

Кәсіпорын менеджменті кафедрасы ҚарМТУдің 4 корпусында (Б.Бульвары, 56) орналасқан, 224 ауд., байланыс телефоны: 56-75-94 (2036)

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	Сабақтардың түрі					МӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
		Қосылған сағаттар саны			МОӨЖ сағаттарының саны	Барлығы сағаттары саны			
		лекциялар	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар					
3	4/6	30	30	-	60	120	60	180	емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Қазақстанның территориялық дамуының маңызды проблемалары» пәні элективті пәндер цикілге жатады, 6M051000 – «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының магистранттарына арналған.

Пәннің мақсаты

«Қазақстанның территориялық дамуының маңызды проблемалары» пәні магистранттарға методологиялық, методикалық талдау және Қазақстанның территориялық даму жоспарын меңгеріп алуын қалыптастыру мақсатын алға қояды.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай:

Берілген пәнді оқу нәтижесінде магистранттардың міндетті:

- теоритикалық және әдістемелік негіздері, елдің территориялық дамуының жоспарлануы мен болжауы туралы;
- жинақтылық талдау әдісін аймақты пайдалану күйі және орналасу жүйесінің істелінуін меңгеру, ретроспективті талдау әдісі шаруақожалық аймақты игеру деңгейін меңгеру, орналасу жүйесінің қалыптасуын талдау, аймақтың экономикалық ұйымының SWOT-талдауы және аймақтың экономикалық территориялық құрылымының перспективті талдауы туралы түсінікке ие болуғ;
- әлемдік тәжірибесімен Қазақстанның территориялық дамуының методологиялық негізіндегі жоспары мен болжауын білуге;
- жинақталған талдау әдісі территорияны қолдану және жаңа жерге орналастыру жүйесін;
 - территорияның экономикалық ұйымының SWOT-талдауын орындау;
 - Экономикалық аумақтың территориялық құрылымының перспективті талдауын орындауды.
- Елдің территориялық дамуының жоспарлау мен болжау жағында дұрыс және сауатты шешім қабылдауды істей білуге;

-Қазақстанның дамуының экономикалық, әлеуметтік, территориялық жоспарлануы мен талдау жұмысын орындауды практикалық дағдыларды меңгеруге.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
1. Экономикалық теория	Нарықтық шаруаның мінездемесі Ұлттық экономика жүйе түрінде
2. Қазақстанның экономикасын басқару негіздері	Қазақстанның экономикасын меңгерудің методологиялық негіздері Қазақстандағы аймақтық меңгеру. Стратегиялық бағыт және Қазақстанның дағдарысты орнына арналған орнықты экономикалық моделдерінің жасалуы бойынша өлшемі
3. Статистика	Қоғамдық құбылыстың қозғалысын статистикалық зерттеу. Өзара байланысын зерттеудің статистикалық әдістері Халық және еңбек қорларының статистикасы Ұлттық байлықтың статистикасы.

Тұрақты деректемелер

«Қазақстанның территориялық дамуының өзекті мәселелері пәнін оқу кезінде алынған білімдер келесі пәндерді «Институционалды экономика», «Мемлекеттік қаржыларды басқару» меңгеру барысында қолданылады

Пәннің тақырыптық жоспары

Сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағат..				
	лекциялар	Практикалық сабақ	Зертханалық сабақ	МОӘЖ	МӨЖ
1. тақырып. Елдің территориялық дамуының жоспарлау және болжауының әлемдік тәжірибесі	4	4		9	9
2. тақырып. Ретроспективті талдау және Қазақстанның территориясының шаруашылығын игеру (аймақ бойынша)	4	4		9	9

3.тақырып. Аймақты кескіндеудегі талдау және демографиялық жағдайды жоспарлау	4	4		9	9
4.тақырып. Қазақстан Республикасының халқын жаңа жерге орналастыруды жоспарлау және талдау	4	4		9	9
5.тақырып Еңбек нарқын талдау және жоспарлау	5	5		8	8
6.тақырып Территорияның экономикалық ұйымының SWOT-талдауы	5	5		8	8
7.тақырып: Перспективті талдау және аймақтың экономикасының территориялық құрылымының болжауы (аймақ бойынша)	4	4		8	8
Барлығы	30	30		60	60

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

- 1тақырып. Елдің территориялық дамуының жоспарлау және болжауының әлемдік тәжірибесі
- 2тақырып. Ретроспективті талдау және Қазақстанның территориясының шаруашылығын игеру(аймақ бойынша)
- 3тақырып. Аймақты кескіндеудегі талдау және демографиялық жағдайды жоспарлау
- 4тақырып. Қазақстан Республикасының халқын жаңа жерге орналастыруды жоспарлау және талдау
- 5тақырып. Еңбек нарқын талдау және жоспарлау 6. IS-LM үлгісі
- 6тақырып. Территорияның экономикалық ұйымының SWOT-талдауы
- 7тақырып. Перспективті талдау және аймақтың экономикасының территориялық құрылымының болжауы (аймақ бойынша)

МӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы

1. Еуропалық одақтағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
2. Нидерландиядағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
3. Норвегиядағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
4. Белоруссиядағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
5. Ресей Федерациясындағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
6. Солтүстік аймақтың территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау
7. Ертіс аймағының территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау
8. Сары-Арқа аймағы территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді

жоспарлау және ретроспективті талдау

9. Орал аймағы территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау

10. Каспий аймағының территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау

11. Жетісу аймағының территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау

12. Оңтүстік аймағының территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау

13. Жаңа жерге орналасудың салынған жүйесін талдау және оның өзгеруінің беталысы

14. Солтүстік аймақтағы демографиялық жағдайды талдау

15. Ертіс аймағындағы демографиялық жағдайды талдау

16. Орал аймағындағы демографиялық жағдайды талдау

17. Каспий аймағындағы демографиялық жағдайды талдау

18. Жетісу аймағындағы демографиялық жағдайды талдау

19. Оңтүстік аймақтағы демографиялық жағдайды талдау

20. Қазақстан Республикасының халқының жаңа жерге орналасуы

21. Қазақстан Республикасы және аймақтың кескінделуі бойынша еңбек нарқының жоспары мен талдауы

22. Территорияның экономикалық ұйымының SWOT-талдауы

23. Солтүстік аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы

24. Ертіс аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы

25. Сары-Арқа аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы

26. Астана қаласының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы

27. Орал аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы

28. Каспий аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы

29. Жетісу аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы

30. Оңтүстік аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы

Магистранттың білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты мен мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер	Орындау ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі
1	2	3	4	5	6
Тәжірибелі сабақтағы ауызша	Теоретикалық материалдарды меңгеру тексерісі	Тәжірибелік сабақтарға дайындалуға	Оқу мерзімінен өту кезеңінде сабақ кестесі	Ағымды	Апта сайын

сұратар		арналған әдбиеттерді қолдану	және оқу жоспарының сәйкесуі		
Ахуал тапсырмаларды шешу	Жағдайлардың бағасының машығын табу және басқармалы шешімдерді қабылдай алу	МОДЖ-ға дайындалуға арналған әдебиеттерді қолдану	4 апта	Ағымдағы	5,8,11,14 апта
Жазба тексеру жұмысы	Алынған мамандық нәтижесі жеткізе білуін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттердің барлық тізімі	4 байланыс сағат	Аралық	7,14 апта
Тесттік жұмыстың орындалуы	Теоритикалық материалдарды үйрену және қолданылуын тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттердің барлық тізімі	3 апта	Ағымдағы	3,8,13 апта
МДЖ тапсырмасын орындау	Қамтылмаған рамкадағы дәріс, тәжірибе, МОДЖ сұрақтарын оқумен, бірақ пәндегі бағдарламаны кірістіру	МДЖ-ға дайындалуға арналған әдебиеттерді қолдану	4 апта	Ағымдағы	4,8,10,13 апта
Емтихан	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	4 біріккен сағаттар	Қорытынды	Сессия кезеңінде

Саясат және рәсімдер

«Қазақстанның территориялық дамуының өзекті мәселелері» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

- 1 Сабаққа кешікпей келуді.
- 2 Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
- 3 Магистранттың міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.

5 Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.

Негізгі әдебиеттер тізімі

Назарбаев Н.А. Казахстан - 2030. Послание Президента страны народу Казахстана. Алматы, 1997.

1. Указ Президента Республики Казахстан от 18 июня 2009 г. № 827 «Система государственного планирования в Республике Казахстан». – «Казахстанская правда» от 23.06.2009 г., № 151 (25895)
2. Владимиров В.В., Наймарк Н.И. Проблемы развития теории расселения в России. - М.: Эдиториал УРСС, 2002. – 376 с.
3. Кузнецов В. Стратегия пространственного развития Евросоюза. М. ЮНИТИ, 2004
4. Шейман Д., Щедровицкий П. Институциональные механизмы пространственного развития. М.: Экономика, 2006
5. Акофф Р. Планирование в больших экономических системах. - М., 1972.
6. Акофф Р. Планирование будущего корпораций. М.: Прогресс, 1985.
7. Акофф Р. Стратегическое управление. /Сокр. Перев. с англ. М.: Экономика, 1989.
8. Аблаев И.М. Индикативное планирование за рубежом: сущность, функции и методический инструментарий. М., 2000.
9. Байзаков С. Стратегическое планирование: опыт и проблемы. - Алматы: РИЦИПГС, 1997.
10. Басовский Л.Е. Прогнозирование и планирование в условиях рынка: Учебное пособие. М., 2005.
11. Петров Ю. и др. Индикативное планирование: теория и пути совершенствования. СПб., 2000.
12. Кубаев Е.К., Нурмуханбетова А.А. Индикативное планирование в Республике Казахстан. Алматы, 2003. 93 с.
13. Кондаурова Г.А. Прогнозирование и планирование национальной экономики. Минск, 2005.
14. Методические рекомендации по разработке стратегических планов для министерств и ведомств Республики Казахстан.- Алматы: Агентство по стратегическому планированию РК, 1997 (май).
15. Статистическая информация Агентства РК по статистике.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нурпеисов А. Трансформация системы экономического планирования: этапы и перспективы //Азия - Экономика и жизнь. 1996, № 27.
2. Ольсевич Ю. Индикативный план: мировой опыт. //Проблемы теории и практики управления, 1993, № 5.
3. Омаров Б.Р. Организация и методология регионального социально-экономического планирования. Уч. пособие. – Алматы: Экономика, 2000.70с.
4. Правила разработки индикативных планов социально-экономического

развития Республики Казахстан. Утверждены постановление Правительства Республики Казахстан от 14 июня 2002 года, № 647.

5. Правила разработки и реализации государственных программ в РК. Утверждены указом Президента РК от 2 июня 2003 года, № 1099;

6. Правила разработки и реализации отраслевых (секторальных) и региональных программ в Республике Казахстан. Утверждены постановлением Правительства РК от 26 февраля 2004 года.

7. Правила разработки проектов республиканского и местных бюджетов. Постановление Правительства Республики Казахстан от 29 мая 2002 года. № 592.

9. Стиглиц. Дж.Ю. Экономика государственного сектора //Пер.с англ. -М.: Изд-во МГУ: ИНФРА, 1997. 720с.

10. Сундетов Ж. Планирование и прогнозирование в условиях рынка. Алматы: Экономика, 2004. 148 с.

11. Тумбай Ж.О. Становление индикативное планирования в Казахстане. Вестник КазНУ. Серия экономическая, № 2, 2003.

12. Тумбай Ж.О. Эволюция индикативного планирования в Казахстане. Экономика и статистика, № 2, 2003.

14. Романенко И.В. Социальное и экономическое прогнозирование: Конспект лекций. – СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2000. 64 с.

15. Найденков В.И. Прогнозирование и моделирование национальной экономики (конспект лекций). – М.: Приор-издат, 2004. 160 с.

16. Новоселов Ю.А. Социальное – экономическое прогнозирование. Ч.1: Учебное пособие. – Новосибирск: СибУПК, 2000. 132 с.

Өзін өзі бақылауға арналған сұрақтар

1. Жоспарлау түсінігі. Жоспарлау деңгейі
2. Әлеуметтік жоспарлау жүйесіндегі жоспарлаудың орны
3. Жоспарлаудың мезодеңгейі
4. Экономикалық және әлеуметтік процесстер макрожоспарлау ретінде
5. Әлеуметтік- экономикалық жоспарлау жүйесінің жалпы сипаттамасы
6. Жоспарлау мен болжаудың өзара байланысы
7. Әлеуметтік- экономикалық дамудың жоспарларының негізгі түрлерінің сипаттамасы
8. Мемлекеттік жоспарлардың бөлімдері. Мемлекеттік жоспарардың көрсеткіштерінің жүйесі
9. Жоспарлаудың негізгі сипаиамалары
10. Әлеуметтік- экономикалық жоспарлаудың әдістері: жалпы сипаттамасы
11. Макрожоспарлаудың технологиясы
12. Кеңес Одағы кезіндегі жоспарлаудың әлеуметтік- экономикалық жоспарлаудың тарихи тәжірибесі
13. Шет елдегі әлеуметтік- экономикалық жоспарлау және болжау
14. Экономикалық белсенді және белсенсіз халық.

15. Халықтың босамауы және жұмыссыздығы
16. Еуропалық одақтағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
17. Нидерландиядағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
18. Норвегиядағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
19. Белоруссиядағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
20. Ресей Федерациясындағы кеңістікті даму жоспарының тәжірибесін талдау.
21. Солтүстік аймақтың территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау
22. Ертіс аймағының территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау
23. Сары-Арқа аймағы территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау
24. Орал аймағы территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау
25. Каспий аймағының территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау
26. Жетісу аймағының территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау
27. Оңтүстік аймағының территориясының шаруашылық деңгейін менгеруді жоспарлау және ретроспективті талдау
28. Жаңа жерге орналасудың салынған жүйесін талдау және оның өзгеруінің беталысы
29. Солтүстік аймақтағы демографиялық жағдайды талдау
30. Ертіс аймағындағы демографиялық жағдайды талдау
31. Орал аймағындағы демографиялық жағдайды талдау
32. Каспий аймағындағы демографиялық жағдайды талдау
33. Жетісу аймағындағы демографиялық жағдайды талдау
34. Оңтүстік аймақтағы демографиялық жағдайды талдау
35. Қазақстан Республикасының халқының жаңа жерге орналасуы
36. Қазақстан Республикасы және аймақтың кескінделуі бойынша еңбек нарқының жоспары мен талдауы
37. Территорияның экономикалық ұйымының SWOT-талдауы
38. Солтүстік аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы
39. Ертіс аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы
40. Сары-Арқа аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы
41. Астана қаласының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы
42. Орал аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы
43. Каспий аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы
44. Жетісу аймағының әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы
45. Оңтүстік аймақтың әлеуметтік-экономикалық дамуының болжауы